

Kroonika

Uus audoktor

Tallinna Tehnikaülikooli nõukogu valis audoktoriks Kanada Queensi Ülikooli Alfred Baderi nimelise orgaanilise keemia õppetooli juhataja professor Victor Snieckuse.

Snieckus valiti audoktoriks teenete eest Eesti teaduse ja teadlaste tutvustamisel maailmas, panuse eest TTÜ doktorantide juhendamisel, õpetamisel ja praktika korraldamisel Kingstonis ning mitmekülgse rahvusvahelise koostöö arendamisel.

TTÜ matemaatika-loodusteaduskonna keemiasstituudil on head teadussidemed Kanadas Kingstonis asuva Queensi Ülikooli orgaanilise keemia õppetooliga, mida juhivad professor Victor Snieckus. Koos organiseeriti 2006. aastal orgaanilise sünteetilise rahvusvahelise konverentsi BOS 2006 Tallinnas. Samuti on TTÜ doktorantidel võimalik praktiseerida Kingstonis ning Snieckus on lugenud TTÜ doktorantidele kahte erikursust.

Kontaktide loomisele on suuresti kaasa aidanud Victor Snieckuse Eesti päritolu: tema ema oli eestlane ja ta räägib vabalt eesti keelt.

Tema teaduslikud huvid on seotud orgaanilise sünteetilise uute meetodite loomise ja arendamisega. Ta on tegev paljude teadusajakirjade toimetustes. Professor Victor Snieckus on Ameerika Keemia Seltsi liige, osaleb mitme rahvusvahelise auhinna komitees ning on suurte keemia- ja farmaatsiaettevõtete konsultandiks.

Krööt Nöges

TTÜ turundus- ja kommunikatsiooniosakond

TTÜ saab ainsana doktori-kohti juurde

Postimees online teatel kavatses Haridusministeerium anda Tallinna Tehnikaülikoolile ainsa kõrgkoolina juurde doktoriõppe kohti, vastutasuks tulemuste olulise paranemise eest.

"Riikliku koolitustellimuse komisjonis lepitati kokku doktoriõppe õppekohtade arvu suurendamine mõne õppekoha võrra Tallinna Tehnikaülikoolis, tunnustamiseks ülikooli doktoriõppe lõpetajate arvu olulise tõusu eest eelmisel õppeaastal," ütles ministeeriumi kõrgharidusosakonna juhataja Jaan Kõrgesaar Postimehele.

Kui 2007. aastal lõpetas Tehnikaülikooli doktoriõppe 28, siis mullu 44 inimest, mis tähendab 57 % kasvu. TTÜle eraldatakse riikliku koolitustellimuse komisjoni ettepanekul 3 täiendavat õppekohta, mis teeb koguarvuks 62 õppekohta.

Haridusministeeriumi kõrgharidusosakonna juhataja asetäitja Annika Tina sõnul väärivad TTÜ tunnustust, kuna doktoriõppe lõpetajate arv on peaaegu sama suur kui 4 aastat tagasi esitatud taotlus (47). Ülejäänud ülikoolides jäi doktoriõppe lõpetajate arv kas saamaks või langes veidi.

Riigieelarvest makstakse edaspidi doktorandidele 10 kuu asemel 12 kuud 6000 kroonist toetust ning samuti ei kärbitud 2009. aasta eelarves doktoriõppe baasmaksumust. Lõplik riikliku koolitustellimuse õppekohtade arv õppevaldkondade loikes selgub Jaan Kõrgesaare sõnul hiljemalt maikuu pärast läbirääkimisi ülikoolidega.

Ratastoolis rahvusvahelisel missivõistlusel Eestit esindamas

Oli üks tavaline jaanuarihommik, olin just ärganud ning oma arvuti taha asunud, kui leidsin postkastist teate, et mind oodatakse osa võtma esimesest maailma missivõistlusest puuetega inimestele Türgis, pealinnas Ankaras 3.-7. märtsil. Otsustasin kohe kandideerida, sest tahtsin ennast proovile panna ja mul oli suur huvi teada saada, kuidas selline väga ebataaviline üritus võiks välja näha. Kandideerimissoov tuli saata Eesti Puuetega Inimeste Kojale, kuid kuna tähtajani oli väga vähe aega, siis kirjutasin kohe ka Türki. Paari päeva pärast paluti seal saata enda fotosid ning nädala pärast tuli ka teade, et mind ongi valitud missivõistlusele Eestit esindama.

Kohe algasid ettevalmistused, milleks oli aega vaid veidi rohkem kui üks kuu. Kõik kohapealsed kulud katsid korraldajad, kaasa oli võimalik võtta abistaja (minul oli kaasas ema), kuid reisiraha tuli endal leida. See tegi küll algul murelikuks, kuid leidsin rahalist toetust Jõelähtme vallalt ning Tallinna Tehnikaülikoolilt, kus ma õpin.

Kaasa oli vaja võtta rahvariided ning siin tuli appi ELSi juhataja Külli Reinup, kes leidis oma suure tutvuskonna hulgast muusikaõpetaja Malle, kes tõi sobivad riided ning õpetas ka eesti rahvalaulu, puhuks kui tuleb talendivoorus esineda. Kahjuks ei olnud Türgis võimalust oma oskusi näidata, kuna ühelgi teisel osalejal ei olnud midagi võrdväärset ette valmistatud ning mina oleksin sel moel laval ebavõrdsest rohkem tähelepanu saanud kui teised neid.

Ankara ootab mind!

Alustasin reisi võistlusnädalale eelneval reedel ehk mõned päevad enne võistluse algust. Lend kulges väga

meeldivalt. Olin pileteid tellides andnud teada, et olen ratastoolis ning mind aidati nii Riias kui ka Türki lennujaamades. Turkish Airlinesi teenindus oli väga meeldiv, söök nagu restoranis – oli võimalik valida erinevate menüüde vahel. Istanbulis tuli ümber istuda teisele lennukile, mind abistasid lennujaama töötajad. Ma olin üllatunud kuidas täiesti võõrad inimesed pakkusid abi, näiteks üks noormees ootas koos minuga, kuni tulid järgmised lennujaamatöötajad, et mind Ankarasse lendavale lennukile aidata. Noormees ei lahkunud, enne kui oli veendunud, et ma jõuan oma lennukile.

Esimene tutvumine

Ankaras olid vastas korraldajad ning viisid meid viie täärni hotelli otse linna südames. Kõik oli väga vahva! Kui tavalistel missivõistlustel peavad osalejad dieeti, siis meie saime kolm korda päevas kolmekäigulise toidlustuse.

Ruumid olid väga ilusad ja teenindus super! Kõik probleemid lahendati kiiresti. Näiteks toas takistas vannitoa kasutamist sissepoole avanev uks. Piisas korra selle mure kurtmisest, kui kohal oligi ilus poiss, kes ukse lihtsalt eest ära tõstis.

Hotellis saime tuttavaks ürituse organisatori ja sponsori, Istanbul Productions firma omaniku Arifiga, kes on varem korraldanud ka Miss Türki ja Miss Turism Türki konkursi ning jalgpallivõistlusi. Arif ei rääkinud kahjuks inglise keelt, tema juttu tõlkis ürituse koordinaator. Vahel polnud tõlkimist isegi vaja, sest Arif oli väga elav ja sõbralik inimene, kellest oli võimalik ka ilma sõnade täpset tähendust teadmata aru saada. Mulle väga meeldis, et see mees ei piirdunud lihtsalt üritusele raha and-

Intervjuu EV teaduspreemia laureaadi Malle Krunksiga

Malle Krunks kolleegidega

Algus MM nr 5

Missugused reaalsed võimalused oleks päikese-elemente kasutada ka Eestis, kui nende efektiivsus veelgi kasvaks ja nende tootmine muutuks senisest odavamaks? Või pole see meie kliimas laiemas mahu realne?

Neid võimalusi hakati uurima alles üsna hiljuti. Päikeseplatade kasutamise võimaluste kohta Eestis peaks selguma nii mõndagi EL 6. raamprogrammi projekti PERFORMANCE raames. Nimelt on TTÜ 5. korpuse katusel üles

seatud päikeseplatade testimise jaam. Projekti üheks ülesandeks ongi välja selgitada, kuidas erinevad päikeseplatad töötavad erinevates kohtades Euroopas. Projekti põhitäitja Andri Jagomägi arvamus kohaselt ei erine Eesti olukord väga palju Põhja-Prantsusmaast või Põhja-Saksamaast, kus samuti on pea poole vähem päikesevalgust kui Lõuna-Hispaanias. Mida vähem on päikesevalgust, seda kõrgem tuleb toodetava elektrienergia hind. Eestis on ilm-

misega, vaid oli iga päev meiega ja abistas, kui oli vaja, tõstis autosse ja enne finaali aitas isegi mul pead pestal! Ta vestles igal õhtul hotelli kaminas ees kõigi neidudega ning tegi kõik, et me tunneksime end hästi ja mugavalt, probleemide tekkimisel asus ta kohe neid lahendama.

Võistlejad

Kutsed missivõistlustel osalemiseks saadeti üle maailma ligi 300 riigi ja piirkonna puuetega inimeste katusorganisatsioonidele, kuid kohale tulid vaid 10 riigi esindajad. Minu saabumisõhtul oli kohal juba Hollandi tüdruk Rose koos abistajast sõbrannaga. Veetsime õhtu koos vesteldes ja naljatledes.

Järgmisel päeval tuli Tšehhi Miss, kes oli küll juba 38aastane (osalemise vanusepiirang oli 35), kuid korraldaja Arif lubas temalgi osaleda. Ta oli ratastoolis ning abistamas oli abikaasa. Tšehhitar ei rääkinud inglise keelt, kuid slovaki abikaasa oskas veidi vene keelt, nii et mina tõlkisin neile toimuvat. Vahel kujunes tõlkmiskett väga pikaks: Arifi türki keelest koordinaatorilt inglise keelde, minult vene keelde ning lõpuks tšehhitar abikaasalt tšehhi keelde.

Järg lk. 3

Loe...

- TTÜ valis uueks audoktoriks Victor Snieckuse **Lk 1**
- Tehnikaülikool saab ainsana doktorikohti juurde, väidab Postimees **Lk 1**
- Infotehnoloogia üliõpilane Alina Poklad osales edukalt esimesel rahvusvahelisel puuetega inimeste missivõistlusel Türgis **Lk 1, 3**
- Riigi teaduspreemia laureaat Malle Krunks räägib päikeseenergetika perspektiividest **Lk 1, 2**
- Elukestva õppe võimalused on avarad, tõdeb RSO juhataja Madli Krispin **Lk 2**
- Kutsume konverentsile kampaania "Ühikad korda!" tulemustest **Lk 3**
- Klubi Fusioon kutsub tege- ma teretutvust bridžiga **Lk 3**
- Laupäeval TTÜ aulas taas võistlemas Baltimaade sumorobotid **Lk 4**
- Tudengite Suvemängud lähenemas **Lk 4**

Avaveerg

Ülikooli ja Eestit võib esindada ka ratastoolis

TTÜdengi Alina Pokladi selles lehenumbri avaldatud kirjutis sellest, kuidas ta osales esimestel rahvusvahelistel puuetega inimeste missivõistlustel Türgis on ühtaegu liigutav ja õpetlik. See annab tunnistust, et tänapäeval pole mingi probleem ülikoolis edukalt õppida ka suhteliselt raske puuetega inimestel nagu tema. Ent ta ei ole piirdunud vaid tubli õppimisega, vaid tal on jätkunud tahet ja tublidust esitleda end ka noore ja kauni naisena. Ja mitte üksnes esitleda ennast, vaid esindada nii Tehnikaülikooli kui Eestit vastutusrikkal rahvusvahelisel võistlusel.

Tema elurõõm ja pealehakkamine võiksid olla suurepäraseks eeskujuks neile parima tervise juures olevaile noortele inimestele, kes ei saa hakkama oma õpingutega, raiskavad tühja-tähja peale oma vaba aja ega kasuta ära seda ainukordset šanssi, mille tagab neile noorus, hea tervis ja pakatav elujõud.

Meie lehe teisel küljel annab rahvusvaheliste suhete osakonna juhataja Madli Krispin üsna põhjaliku ülevaate kõikvõimalikest elukestva õppe vormidest ja muudest rahvusvahelistest aktiviteetidest, millega on võimalik osakonna vahendusel ühineda. Sealhulgas on ka nimetatud naisettevõtjate rahvusvaheline programm FEPIC, keelearendusprojektid jpm, mis aitavad ka pärast ülikooliõpingute lõppu püsida aja nõuete ja arenguga kaasas, aga ühtlasi olla valmis ületama tänase majandussurutisega kaasnevat skepsist ja tusataju, leidma uusi väljakutseid ja rakendusid, kujundama endale turvalisemat tulevikku.

Kevad astub kiirete sammudega edasi, nüüd pole aega norutamiseks, vaid tuleb otsida oma võimaluste akent, mitte kaotada optimismi ega loobuda oma ambitsioonidest. Täpselt nii nagu Alina, kes küll ei võitnud seekordset missivõistlust, aga kindlasti saavutas väikese võidu iseenda ja ühiskonnas valitsevate eelarvamuste üle.

Järg lk. 2

Õpe

Akadeemiline bankett Tondi õppehoones

Seoses *International University Audentese* liitumisega Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna struktuuri mitmekordistust TTÜs õppivate soome rahvusest üliõpilaste arv. Tallinna kõrgkoolides õppivate soomlaste hulk on kasvanud nii suureks, et nad on pidanud vajalikuks koonduda akadeemilise organisatsiooni TSOJ. Nimetatud organisatsiooni algatusel ja TTÜ majandusteaduskonna üliõpilasnõukogu ning IUA üliõpilasesinduse aktiivsel kaasaitamisel sai 12. märtsil teoks akadeemiline bankett Tondi tänava õppehoones, kus IUA käesoleval õppeaastal paikneb.

Ürituse ametliku osa juhatas sisse TTÜ majandusteaduskonna dekaan professor Enn Listra, kes isiklikule kogemusele toetudes iseloomustas meeldejäädavalt Soome ja Eesti pikaajalisi tihedaid haridusalaseid sidemeid. Banketi peaesinejaks oli kutsutud Soome-Eesti Kommertskojaja juhataja esimees Pasi Harttunen. Ettekannet läbis peateemana keeruline majandusolukord. P. Harttunen põhisonum oli sellest hoolimata optimistlik. Kriis taandub niikuini, väitis ta. Kahjuks ei tea keegi, millal täpselt. Küll oli ta veendunud, et globaliseerivas majanduskeskkonnas on põhjajärgulise kõige mõistlikum jääda tegutsema kodusel tuttavasse piirkonda, kas Skandinaaviasse või Baltimaades. Meil pole mõtet kipuda Kagu-Aasiase konkureeriva võõra kultuurikeskkonnas 1,3 miljardi hiinlase ja enam kui miljardi india-lasega, tõdes ta.

Ametliku osa järel siirduti IUA raamatukokku, kus vabas õhkkonnas suupisteid nautides said IUA ja Koplis õppivad majandusteaduskonna tudengid omavahel senisest lähemalt tutvuda. Alates sügisest õpivad kõik juba Mustamäele kerkinud uues õppehoones, mis esimesena Eestis hakkab tõenäoliselt kandma isikunime. Kelle nime, seda ei tahaks hetkel veel avalikustada.

Üritus lõppes tõdemusega, et kuigi igauks meist on mingis konkreetses kultuurikeskkonnas üles kasvavad ja soovib enamasti traditsioone mitte unustada, saame tänases maailmas tõeliselt edukad olla ainult avatuna rahvusvahelisele koostööle. Vaatamata sellele, et valdav enamus banketil osalenutest valdas emakeelena soome või eesti keelt, tuli ennast kõigile arusaadavaks tegemiseks väljenduda inglise keeles. Paratamatult kujuneb just inglise keel kui tänapäevane lingua academica põhiliseks suhtluskeeleks ka uues majandus- ja sotsiaalteaduskonna hoones.

Loodetavasti sai banketiga alguse kena traditsioon, mis jätkub sügisel juba uutest ning veelgi kaasaegsemates oludes.

Peeter Müürsepp
IUA juhataja

Konkurss

TTÜ Raamatukogu direktorina jätkab Jüri Järs

20. märtsil oli koos TTÜ Raamatukogu direktori valimiskogu. Mitme kandidaadi seast valiti järgmiseks viieks aastaks raamatukogu direktoriks Jüri Järs. Ta töötab raamatukogus 1976. aastast alates, sealhulgas 1999. aastast direktorina.

Elukestva õppe kaleidoskoop

Alates 2008. aastast oleme oma 12liikmelise osakonnaga suutnud panustada mitmesse uude temaatikasse. Oleme huvitavate võimaluste keskel seoses elukestva õppe programmi projektidega. Uued, rikastavad kogemused koostöös teaduskondade ja haldus-tugi-struktuuri töötajatega võimaldavad rahvusvahelistamise strateegia kavandamisega rööbiti kavandada ning ellu viia laiendatud tegevuskava.

Töödiskrimineerimise projekt Łodzi juhtimisakadeemia eestvedamisel pakub süvendatud teadmisi elukestva õppe, ümberõppe nõustamise ja töödiskrimineerimise vallas. Kahe aasta jooksul kaardistatakse olukorda Eestis, Poolas, Kreekas, Itaalias, Sloveenias ja Leedus.

Rahvusvahelistele seminaridele Viinis, Ateenas ja Sloveenias lähemale eelnevalt koolituse läbinud TTÜ õppe-, personali-, teadus- ja arendusosakonna, karjääriteenistuse, juriidilise talituse jt üksuste inimesi, kes vajavad rahvusvahelise töönõustamise ja suhtlemise kogemusi. Lähetusi on kokku 24 ja nad kõik saavad finantseerimise Archimedese haridustöökeskusest. Kuna Eesti alles sai võrdse kohtlemise seaduse, on nimetatud temaatika oluline ja saab loodetavasti algusest peale võrdleva ja süvendatud lähenemise osaliseks TTÜ personalipoliitika rahvusvahelistamises.

Äärmisel vajalik ning huvitav on alanud **Q-Planet** ehk **Quality European Practical Placement** praktika-arendusprojekt koostöös Saksamaa, Sloveenia, Belgia, Luxemburgi ülikoolide ja firmadega.

Karlsruhe ülikooli juhtimisel on juba pikka aega lähenetud nn mudeli väljatöötamisele rahvuslikul ja rahvusvahelisel tasandil praktikakorralduse keskuste ja andmebaaside parimaks loomiseks. Ülikool-ettevõtte vajab erinevaid lähenemisi, ettevõtlusele vajalike aspektide, ülikoolile ja üliõpilasele kasulike ja perspektiivsete tegevuste arendamist.

Õppekavade arenduses on üliõpilaste praktika professionaalne korraldus määrava tähtsusega eelkõige uute rahvusvaheliste, multidistsiplinaarsete õppekavade arendustöös. Oleme loonud töögruppi ja analüüsinud praktikakorralduse olukorda Eestis ja teeme aprillikuus

sellekohase ettekande Küprosel toimival konverentsil. Eksperdi rollis ootame panustamist Archimedese juhtivat spetsialistilt ja kauaaegselt kolleegilt Kai Treierilt.

Multilingvismi keeltearendusprojekt **Kaleco** avab meile akna uude keelekasutusse, sh migrantide ja põgenike, aga ka Euroopa keeltelealase koostöö arendustesse, mis on toeks töös välisüliõpilastega, et analüüsida ja arendada õppejõudude keelekasutust ja nende täiendavaid õppevajadusi. Keeltepäev, välisüliõpilaste teater, ERASMUSE veebileht, rahvusvaheline keelteleat, multimeediavahendite kasutamine ja vastava keskkonna rikastamine rahvusvaheliste koostöö parimate kogemustega – kõik see koolide, omavalitsuste ja linnaosade kaupa on äärmiselt põnev ning lisaväärtusena meie tööks väga vajalik. Projekti „ajudeks“ on Itaalia, Prantsusmaa, Rootsi jt riikide esindajad, seda nii ülikoolidest kui omavalitsustest ning ettevõtetest. Eesti ja Rootsi osas oodatakse mitmekeelsusele orienteeritud heade kogemuste levitamist selliste suurriikide nagu Prantsusmaa ja Itaalia kultuuri.

Female Entrepreneurs Pushing Innovation in Companies (FEPIC) - Bologna ülikooli koordineerimisel ja entusiastlikul eestvedamisel alustasime konkursi alusel naisüliõpilaste valikut, kellel on huvi innovaatiliste ideede elluviimise, firmadega koostöö arendamise, ülikooli õppekavade rahvusvahelistamise, uudsete juhtimis- ja administree-rimismeetodite rakendamise jms seonduvaga. Tõdegem, need on olnud fantastiliselt huvitavad tudengid, ideede genereerijad, kelle toel saavutame kindlasti parema tagasiside õpetamise ja ettevõtjate kaasamise osas ning võimalikult paremale dialogile suunatud koostöö. Üliõpilasgrupid külastasid Malta ja Bologna ülikooli. Esineti ettekannetega, toimusid interaktiivsed workshopid ja tulemustest teavitati ka ettevõtteid, keda külastati ja mille (nais)juhte intervjueriti. Eestis külastati Balti Laevaehitustehast BLRT, firmat Tere ja paljusid teisi ettevõtteid, dialoog nendega jätkub ka tulevikus. Eri riikides on väga erinevad võrdse kohtlemise probleemid ja enamikus Euroopa riikides püütakse naisi motiveerida juhtimisele, inseneriharidusele, tegelema arvutiteaduse ja ka ette-

võtlusega. Selle eesmärgi nimel on kaasatud rohkesti mentoreid, tagatud piisav rahastamine ning kutsutud osalema omavalitsusi, kutse- ning kõrgharidusega seotud institutsioonide.

EPRODE ehk **European Product Engineer** on 2007. aastal alanud uue õppekava arendusprojekt, milles osalevad Rootsi KTH juhtimisel Saksamaa, Inglismaa, Hispaania ja TTÜ inseneri- ja majandusteaduse erialade esindajad. Projekti on algusest peale haaratud insenerihariduse rahvuslikud liidud, suurettevõtete ja tööstusharude juhid, sertifitseerimise ja akrediteerimise institutsioonid. Põhiliseks töövormiks on videokonverentsid, ühiseminaridel on eri riikides stakeholderitele ehk hariduse tellijatele, sponsoritele tutvustatud õppekava, mis sobiks Euroopa ülikoolide ühiskavana - joint degree. Projekti täitja on professor Maksim Saat koostöös mehhaanikateaduskonnaga.

Projekti **ICON** täitmine TTÜ Avatud ülikooli haridustehnoloogide poolt on läinud üle kivide ja kändude, sest Kaunase tehnoloogiakeskuse kõrvale jäämine nende mittesobivuse tõttu on meile seadnud suurema töökoormuse. Nimelt oli **multimeedia** õppematerjali stsenariumi osas palju laharvamus ja Kreeka koordinaatorite nõrk projektijuhtimine tegi olukorra kriitiliseks. Praegu on tööde graafiku täitmine tagatud ning projekti kultuuridevahelised suhtlusraskused paistavad olevat selleks korraks ületatud. Leedu partnerite positsioon ning nende projekti jätkamine on aga endiselt küsitav. Loodame seda olukorda erapooletult kommenteerida ning projekti lõpetamise nimel ka kompromissi leida.

Projektitöö annab hindamatuid kogemusi meie kvaliteetseks igapäevatööks. Samuti õpetab dialoog oskusi, rääkimata sellest, et *without lifelong learning no earnings* ('elukestva õppeta pole loota tulusid') on väga aktuaalne just praegusel ajahetkel.

Madli Krispin
TTÜ rahvusvaheliste suhete osakonna juhataja

Intervjuu EV teaduspreemia laureadi Malle Krunksiga

Algus lk. 1

Eesti peaks panema teadusesse tunduvalt suurema osa SKTst, kui paneb praegu. Kes paneb vähe, saab vastu ka vähe. Täiesti loogiline seos. Teadusmahukas tootmine ei saa jalgu alla, enne kui firmad hakkavad toetama teadusuuringuid ja panustavad innovaatikasse. Seni kuni Eesti firma teeb välisfirmale lihtsaid allhankeid pole suurt muutust oodata.

Praegu on kogu maailmamajanduses rasked ajad. Kuid just raskel ajal tuleb teha õigeid ja olulisi otsuseid riiklikul tasemel.

Arvan, et lisaks rahastamisele saab mõndagi ära teha teaduse parema korraldusega – nii Eestis kui ülikooli-siseselt. Teaduse finantseerimine Eestis toimub konkursi korras ja projektipõhiselt – pean seda õigeks lähenemiseks. Samal ajal praeguse finantseerimisskeemi

juures eraldatakse teadustöö raha nii edukatele kui vähem edukatele teemadele ühe mõõdupuuga. Praeguse skeemi juures on välistatud, et uurimisgrupi juures töötaks labrant, tehnik ja insener – ülivajalikud taustajõud teadusgrupi efektiivsuseks funktsioneerimiseks. Teadlane peab tegelema teadustööga, ja kõik, mis sellest väljaspool, olgu need haldus- või majandusküsimused, abitööd - see on teadlase potentsiaali raiskamine ega tohiks olla tema otsene töö. Tegeliikkuses aga paraku on! Ka ülikooli sees loodud osakonnad saaksid efektiivsemalt kaasa aidata teadus- ja arendustöö latusamale korraldusele. Siin annaks nii mõndagi ära teha, ilma et riigielarvest raha juurde tuleks. Kaaluma peaks ka praegust baasrahastamise süsteemi muutmist ülikooli sees.

Teadlased ja teadus peaksid Eestis olema rohkem avalikkusele nähtavad. Ühiskonnas peaks kaduma mentaliteet, et teadus kulutab raha, ilma et ühiskond selle eest midagi vastu saab. Avaliku arvamus kujundamisel on suur osa meedial. Kuku raadio teeb saadet „Kukkuv õun“, Eesti Päevalehes ilmub teaduslehekülg, Kanal 2 teeb saadet „Eesti nokitseb“, Vikerraadio on igal neljapäeval teaduse ja tehnika teemaline „Huvitaja“ jne. Kas see on piisav avaliku arvamus kujundamiseks, selgub juba tulevikus. Ka teadlased ise peaksid aktiivsemad olema? Teadlased on aga, teadagi, tagasihoidlik rahvas ja nende tegemised tavakodaniku-le liiga keerulised.

Küsitles
Mart Ummelas

T&A

Kosmetotehnoloogiate seminar

EAS kutsus 25. märtsil kosmetotehnoloogiate tutvustavale seminarile STAVE (*Space Transportation Assets Valorisation in Europe*), mis toimus Tallinna Tehnikaülikooli aulas.

Seminar eesmärgiks oli Eesti ettevõtete ja teadusasutuste koostöövõimaluste kaardistamine kosmetoteaduse ja teadusarenduse valdkondades. Ürituse valmistasid ette Prantsuse, Itaalia ja Saksaa kosmoseagentuuride eksperdid, kes ka seminari läbi viisid. Seminari sihtgrupiks olid tehnoloogia-ettevõtete juhid ja spetsialistid, teadus- ja arendusasutuste töötajad. Ürituse teemaks oli Euroopa kosmose transportisüsteemide arendamine. Seminar toimus 7. raamprogrammi projekti osana.

Seminar esimeses pooles tutvustasid eksperdid kosmose transportisüsteemidega seonduvaid olulisimaid teemasid: konstruktsioonid ja struktuurid; elektroonikaseadmed; kommunikatsioonisüsteemid; jõuseadmed; transportisüsteemide navigeerimine; valdkonna tarkvaraarendus; maapealseid tugisüsteeme ja teenused.

Eraldi käsitleti valdkonna arendustegevuses modelleerimist, seadmete valmistamise tehnoloogiaid ja katsetuste läbiviimist.

Seminar teises pooles toimus arutelu ettevõtete ja teadusasutuste osalemisvõimaluste kohta valdkonna arendustegevuses ja tutvustati koostöö ning toetusvõimalusi.

Unustatud maavarad

3. aprillil peeti Küberneetika majas Eesti Geoloogiakeskuse XVII aprillikonverentsi „Unustatud maavarad“. Eesti Geoloogiakeskuse geoloogide-kaardistajate eestvedamisel kutsuti taas kokku aprillikonverents, millel osalesid loengutega ka TTÜ mäeinstituudi ja Geoloogia Instituudi lektorid.

Studioosus

Loe aprillikuu numbrist!

23. aprillil toimub TTÜ tudengkonna lõpuüritus – suurejooneline kevadball, millest osa võtma on oodatud kõik tudengid, õppejõud ja viilistlased. Antud ürituse raames tunnustame muuhulgas ka aasta parimaid, anname üle teene-temärgid ja TTÜ Üliõpilasesinduse stipendiumid. Kuna balli puhul on tege- mist ülipiduliku üritusega, kehtivad ka seal omad etiketinõuded.

Kas oled mõelnud, miks mõned inimesed on edukamad kui teised, isegi praegustes rasketes majandustingimustes? Mis aitab neil inimestel jõuda tippu? Mis on see, mida nemad teavad ja Sina ei tea? Nüüd on võimalus nendele küsimustele vastused leida. Mis on tulemas? 15. mail toimub TTÜ-s igakevadine noortekonverents - JuhtimisTeekond 2009 - peateemaga „Tõkkejooks ülesmäkke“.

Enn Listra on majandusteaduskonna dekaan aastast 2004. Kuid enne Tehnikaülikooli tulemist õppis professor Listra Tartu Ülikoolis teoreetilist füüsikat. „Töötasin pärast sõjaväge Ehitusteeninduses Põltsamaa jaoskonna meistrina ning plaanisin tegelikult TPI-sseehitust õppima tulla. Kuid tol ajal alustati alkoholi müüki kell 11 päeval ning mukueteistkümnest alluvast ligi pooled tundsidõnnetuseks just sel ajal vastupandamatutvajadust poodi minna. Seetõttu kadus muu huvituse vastu suhteliselt ruttu jakeskooli ajast pärit füüsikahuvi viis hoopis Tartusse.“

Aivar Kuusmaa on Tallinna Tehnikaülikooli Korvpalliklubi peatreener. Meeskond on olnud võistlustel vägagi edukas. Treeneriamet ei nõua suurepärast füüsilist vormi, aga samas on endisel tippsportlasel kindlasti soov korvpalliga edasi tegeleda. Kuidas hoiate ennast praegu vormis, kas käite kuskil meeskonnas mängimas või harjutate niisama sõpradega oma lõbuks kolmepunktiivseid? „Ma vaidlen vastu, et treeneri amet ei nõua mingit füüsilist vormi ja ka vaimselt peab värske olema. Päril nii ei saa, et kogu aeg väga väsinud oled ja üldse vormi pole. Ma arvan, et ma ise praegu kõige paremas vormis ei ole.“

Konkurss Jaan Poska stipendium

Tallinna Tehnikaülikool koostöös Tallinna Linnavalitsusega kuulutab välja konkursi Jaan Poska nimelisele stipendiumile. Stipendium à 20 000 krooni määratakse kord aastas 10 alaliselt Tallinnas elavale TTÜ statsionaarse õppevormi üliõpilasele.

Stipendiumi määramisel arvestatakse üliõpilase silmapaistvat tegevust Eesti Vabariigi ja Tallinna linna arenguks, suurepäraseid teadmisi oma erialal, akadeemilist edukust, avarat silmaringi, positiivseid isikuomadusi ja väljapaistvaid juhiomadusi, iseloomu tasakalukust ning autoriteeti kaasüliõpilaste ja õppejõudude seas.

Stipendiumi kandidaadid peavad olema läbinud kõrgharidusõppes vähemalt esimese õppeaasta.

Kandideerimiseks esitatavad dokumendid:

- taotlus;
- CV;
- väljavõte õpingukaardist;
- soovituskiri ühelt TTÜ professorilt juhul, kui taotluse esitab üliõpilasesindus või üliõpilane ise;
- stipendiumisoovi põhjendus (osalemine TTÜ õppe-, teadus- ja/või arendus-, õppekorralduslikus ning üliõpilastegevuses, kandidaadi panus Eesti Vabariigi ja/või Tallinna linna arengusse).

Taotlusi stipendiumi määramiseks võivad stipendiumikomisjonile esitada TTÜ rektor, prorektor, dekaan, üliõpilasesindus või üliõpilane. Juhul, kui taotluse esitab üliõpilasesindus või üliõpilane ise, tuleb sellele lisada soovituskiri ühelt TTÜ professorilt.

Stipendiumitaotluste esitamise tähtaeg on 22.aprill 2009.

Üliõpilaste X Suvemängud 26.-28. juuni Käärikul

Hei, Tallinna Tehnikaülikooli sportlikud tudengid! Kindlasti olete kuulnud või isegi osa võtnud Üliõpilaste Suvemängudest – tudengite suurimast suvisest spordipeost. Kuigi suvi ja suvemängud näib seitsme lumemäe tagune unistus, tasub end siiski kibekiirelt vormi ajada, sest juunikuus tuleb kaitsta oma kooli au ja võidelda endale juubelimängude karikas. Niisiis, otsige kokku kõige sportlikumad sõbrad, pange kokku treeningkava ning registreerige end kiirelt kõigi tudengite lemmikspordiüritusele – Üliõpilaste X Suvemängudele.

Lisainfo ja Suvemängude üldjuhend www.easl.ee
Dress selga ja treenima!

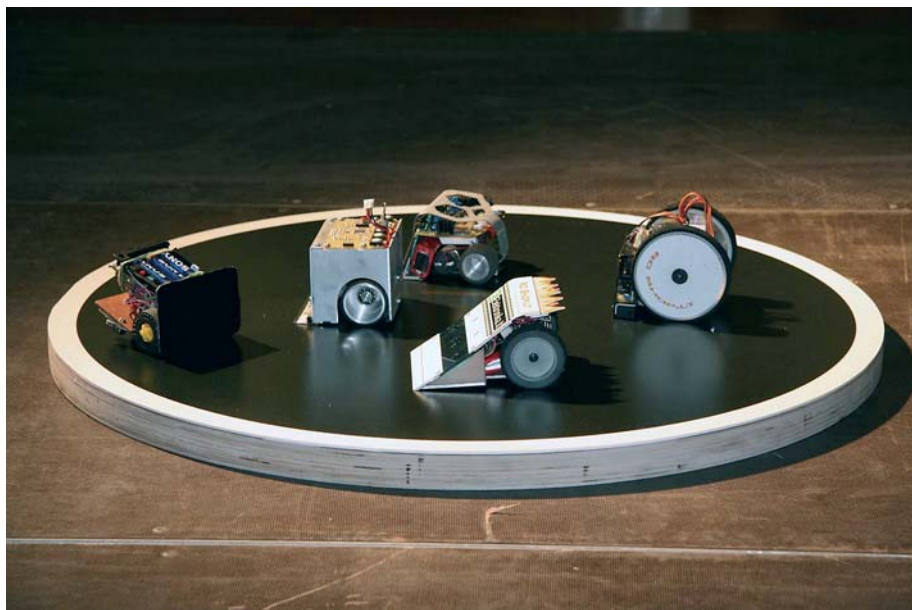
Baltic Robot Sumo Tallinn 2009 Spring Cup

Laupäeval, 4. aprillil toimub algusega kell 10 TTÜ aulas Baltimaade sumorobotite karikavõistlus Baltic Robot Sumo Tallinn 2009 Spring Cup.

Baltic Robot Sumo on kaks korda aastas toimuv Baltikumi robotiehitajate vaheline sumorobotite võistlus. Võistlust korraldatakse vaheldumisi Eestis, Lätis ja Leedus, seekord siis Tallinnas. Eelmisel karikavõistlusel Riias (13.09.08) võitis kolmekilogrammise põhikategooria TTÜ Robotiklubi robot "Slayer".

Seekordsel sündmusel on kolm erinevat võistluskategooriat: 3kg sumo (kaal kuni 3kg), minisumo (kuni 0,5 kg) ja Roomba sumorobotite kategooria. Hetkeseisuga asub võistlemas neis kategooriates üle 30 meeskonna kõikidest Balti riikidest.

TTÜ Robotiklubi poolt osalevad võistlusel robotiklubi poolt läbi viidava vabaaine „Mikrokontrolleerid ja praktiline robotika“ (MHK0011) 6 Roomba kategooria robotit, "Robot Igaühele 2009" (TTÜ avatud ülikooli ja Robotiklubi koolitus gümnaasiumiõpilastele) kursuse 7 minisumo kategooria robotit ja klubiliikmete enda 2 kolmekilogrammist võistlusrobotit.

Riia võistlusel osalenud robotid

KARJÄÄRILUGUDE KONKURSS

Võida töö- ja karjääriconsultatsioon
tunnustatud spetsialistilt!

TTÜ karjääriteenistus kutsub praegusi ja endisi tipikaid osalema karjäärilugude konkursil. Kirjatükk võib kajastada nii esimesi praktika- või töökoha otsinguid, töötamist kooli kõrvalt või ka oma hobide, õpingute ja töö ühildamist. Oodatud tööd on pikkusega 2-4 lk.

Tähtaeg **19. aprill 2009**

Töid ootame aadressil career@ttu.ee

Loe lisa konkursi ja auhindade kohta:
www.ttu.ee/career

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOI
karjääriteenistus

1918
TALLINNA
TEHNIKAÜLIKOOI

Tallinna Tehnikaülikooli missioon on Eesti jätkusuutliku arengu toetamine teadusloome ja teaduspõhise kõrghariduse kaudu tehnika-, täppis-, loodus- ja sotsiaalteaduste vallas.

Tallinna Tehnikaülikool kuulutab välja konkursi

TTÜ KURESSAARE KOLLEDŽI DIREKTOR-i
kohale (tähtaeg 16.08.2009-15.08.2014)

Nõuded kandidaadile: Eesti Vabariigi magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, juhtimisoskused ning organisatoorsed võimed, hea võõrkeelte- ja koostööoskus. Kasuks tuleb teadus- ja/või õppetöö kogemus.

Konkursist osavõtuks esitada TTÜ Kuressaare Kolledži sekretärile (soovitavalt digiallkirjastatult sekr@si.edu.ee):

- avaldus rektori nimele,
- haridust ja kraadi kinnitava dokumendi ärakiri,
- Curriculum vitae (CV koos publikatsioonidega võib kandideerija täita ja avalikustada ETIS-s);
- visioon kolledži arengust (3-5 lk).

Dokumentide esitamise tähtaeg on 15. mai 2009.a.

Täpsem teave konkursi kohta TTÜ Kuressaare Kolledži sekretäriilt Rootsi 7, Kuressaare 93819.

Telefon: 453 9145, e-mail: sekr@si.edu.ee, <http://www.ttykk.edu.ee/>

Mente et Manu – Mõistuse ja Käega